

Γραμματική

Εγκλίσεις

Οι εγκλίσεις είναι οι μορφές που παίρνει το ρήμα ανάλογα με το τι θέλει να δηλώσει ο ομιλητής.

- **Οριστική Έγκλιση:** φανερώνει το πραγματικό, το βέβαιο, και συναντάται σε **όλους τους χρόνους** του ρήματος.
π.χ. Τα παιδιά **παιίζουν** στην αυλή. (παιίζουν= ρήμα σε χρόνο ενεστώτα και έγκλιση οριστική)
- **Υποτακτική Έγκλιση:** φανερώνει κάτι που θα θέλαμε να συμβεί. Σχηματίζεται με τη λέξη **“να”** πριν από το ρήμα. Σχηματίζεται σε **όλους τους χρόνους εκτός από τους Μέλλοντες**.
π.χ. Η Μαρία θα ήθελε **να γίνει** δασκάλα όταν μεγαλώσει. (να γίνει= ρήμα σε χρόνο Αόριστο και έγκλιση υποτακτική)
- **Προστακτική Έγκλιση:** φανερώνει προσταγή, προτροπή, ευχή. Σχηματίζεται μόνο στον **Ενεστώτα** και τον **Αόριστο** και στο **β' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού αριθμού**.
π.χ. **Διάβασε** τα μαθήματά σου. (διάβασε= ρήμα σε χρόνο αόριστο και έγκλιση προστακτική)

Σχηματισμός Προστακτικής στον Ενεστώτα και τον Αόριστο.

Ρήμα	Πρόσωπα	Προστακτική Ενεστώτα	Προστακτική Αορίστου
γράφω (ενεστώτας)	β' ενικού β' πληθυντικού	γράφ-ε γράφ-ετε	
έγραψα (αόριστος)	β' ενικού β' πληθυντικού		γράψ-ε γράψ-τε

Ρήμα	Πρόσωπα	Προστακτική Ενεστώτα	Προστακτική Αορίστου
διαβάζω (ενεστώτας)	β' ενικού β' πληθυντικού	διάβαζ-ε διαβάζ-ετε	
διάβασα (αόριστος)	β' ενικού β' πληθυντικού		διάβασε-ε διαβάσ-τε

Σχηματισμός Προστακτικής Αορίστου ανώμαλων ρημάτων.

ανεβαίνω	ανέβα, ανεβείτε
κατεβαίνω	κατέβα, κατεβείτε
μπαίνω	μπες, μπίτε
βγαίνω	βγες. βγείτε
έρχομαι	έλα, ελάτε
μένω	μείνε, μείνετε
φεύγω	φύγε, φύγετε

πλένω	πλύνε, πλύντε
βρίσκω	βρες, βρείτε
βλέπω	δες, δείτε
λέω	πες, πείτε
πίνω	πιες, πιείτε
παίρνω	πάρε, πάρτε
τρώω	φάε, φάτε

Θαυμαστικό !

Το θαυμαστικό χρησιμοποιείται για να εκφράσουμε ευχή, λύπη, θαυμασμό, φόβο, πόνο, ελπίδα κλπ και σημειώνεται πάντα μετά από επιφωνήματα ή φράσεις με την παραπάνω σημασία.

π.χ. *Τι όμορφο μαρό!* (θαυμασμός)

Χρόνια πολλά! (ευχή)

Θεέ μου, τι έπαθα! (φόβος)

Ωχ! το μάτι μου. (πόνος)

ΠΡΟΣΟΧΗ! Μετά το θαυμαστικό ξεκινάμε με κεφαλαίο εκτός από τις περιπτώσεις που δεν έχει τελειώσει, ολοκληρωθεί η πρότασή μας.

π.χ. *Μπράβο! τα κατάφερες.*

Ερωτηματικό ;

Το ερωτηματικό χρησιμοποιείται στο τέλος κάθε ερωτηματικής φράσης.

π.χ. *Πού είναι το μολύβι μου;*

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- Μετά το ερωτηματικό ξεκινάμε με κεφαλαίο εκτός από τις περιπτώσεις που η φράση συνεχίζεται.

π.χ. *Γιατί φωνάζετε; ρώτησε ο δάσκαλος τους μαθητές.*

- Δεν βάζουμε ερωτηματικό ύστερα από πλάγια ερώτηση.

π.χ. *Με ρώτησε πότε θα την επισκεφτώ.*

Παύλα -

Η παύλα χρησιμοποιείται στους διαλόγους για να δηλώσουμε την αλλαγή του προσώπου που μιλάει. Η παύλα μπαίνει πάντα στην αρχή της ομιλίας κάθε ατόμου. Κάθε φορά που μιλάει κάποιιο άλλο άτομο, αλλάζουμε σειρά.

π.χ. - *Τι κάνεις;*

- *Καλά είμαι εσύ;*